

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 sierpnia 2020 r.

**w sprawie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia
w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych
do obrotu w innym państwie członkowskim oraz wskazaniu organu prowadzącego
punkt kontaktowy do spraw produktów**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 lipca 2020 r. ustawy o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim oraz wskazaniu organu prowadzącego punkt kontaktowy do spraw produktów, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:
„o wskazaniu organu prowadzącego punkt kontaktowy do spraw produktów oraz o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim”;
- 2) w art. 3 w ust. 4 w pkt 1 skreśla się wyrazy „wprowadzonych do obrotu lub”;
- 3) w art. 4 wyrazy „z dniem następującym po dniu ogłoszenia” zastępuje się wyrazami „po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 13 sierpnia 2020 r. Senat rozpatrzył ustawę o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim oraz wskazaniu organu prowadzącego punkt kontaktowy do spraw produktów i uchwalił do niej 3 poprawki.

Senat zwrócił uwagę, że w trakcie prac nad projektem w Sejmie dokonano korekty, polegającej na zmianie kolejności regulowanej materii. Przepis określający organ właściwy do prowadzenia punktu kontaktowego do spraw produktów zamieszczono przed przepisami o odpowiedzialności za naruszenie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/515 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 764/2008. W następstwie skorygowano art. 1, który określa zakres przedmiotowy ustawy, tak aby przedmiot ten określony był w kolejności odpowiadającej przepisom merytorycznym ustawy. Korektę w tym zakresie Senat uznał za właściwą, jednak w ocenie Izby, za zmianą kolejności regulowanych spraw powinna pójść również korekta ogólnego określenia przedmiotu ustawy w tytule ustawy. W związku z powyższym Senat uchwalił poprawkę nr 1.

Zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt 1 ustawy przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnia się m.in. wagę i okoliczności naruszenia prawa, w szczególności liczbę towarów wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku. W związku z art. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia 2019/515 (definicje pojęć „zgodnie z prawem wprowadzone do obrotu w innym państwie członkowskim” oraz „udostępnienie na rynku”), mając na uwadze, że ustawa służyć ma stosowaniu tego rozporządzenia oraz mając na względzie spójność terminologiczną pomiędzy rozporządzeniem, a ustawą służącą jego stosowaniu, nasunęło się pytanie dlaczego w analizowanym przepisie zestawiono ze sobą „wprowadzenie do obrotu” i „udostępnienie na rynku”. Pierwszym z tych pojęć rozporządzenie 2019/515 posługuje się jedynie w ramach pojęcia „zgodnie z prawem wprowadzone do obrotu w innym państwie członkowskim”, które to pojęcie oznacza, że towary lub towary tego rodzaju są zgodne z odpowiednimi przepisami mającymi zastosowanie w tym państwie członkowskim lub nie podlegają w tym państwie członkowskim żadnym takim przepisom, oraz zostały udostępnione użytkownikom końcowym w tym państwie członkowskim. Przez „udostępnienie na rynku” prawodawca

unijny rozumie każde dostarczenie towarów do dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku na terytorium państwa członkowskiego w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie. Mając to na uwadze, Senat doszedł do wniosku, że jednym z warunków zgodnego z prawem wprowadzenia do obrotu w innym państwie członkowskim jest udostępnienie towaru, a po drugie, że udostępnienie jest czynnością faktyczną, która może być zgodna z prawem albo z nim niezgodna (takie rozumowanie potwierdza art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2019/515). Innymi słowy, udostępnienie może być zgodnym z prawem wprowadzeniem do obrotu w innym państwie członkowskim albo wprowadzeniem do obrotu, które zgodne z prawem nie jest.

W opinii Senatu art. 3 ust. 4 pkt 1 powinien odnosić się wyłącznie do towarów udostępnionych na rynku, z założeniem, że przy wymiarze kary organ właściwy będzie uwzględniał liczbę towarów udostępnionych z naruszeniem rozporządzenia 2019/515. Mając to na uwadze uchwalono poprawkę nr 2.

Zdaniem Senatu nie budzi wątpliwości, że ustawa powinna wejść w życie tak szybko jak to możliwe (w gruncie rzeczy powinno to nastąpić już z dniem 19 kwietnia 2020 r.). Nie oznacza to jednak, że ustawodawca może zrezygnować z odpowiedniej *vacatio legis*. Nie kwestionując tego, że organy oceniające i kontrolujące towary udostępnione na rynku muszą mieć kompetencję do nakładania administracyjnych kar pieniężnych za przekazanie w oświadczeniu o wzajemnym uznawaniu informacji niepełnej lub niezgodnej ze stanem faktycznym lub prawnym, Senat wziął pod uwagę to, że ustawa dodaje do systemu prawnego przepisy o dużej doniosłości – takimi są bez wątpienia przepisy o administracyjnych karach pieniężnych. W opinii Senatu podmioty gospodarcze muszą mieć odpowiednio dużo czasu na zapoznanie się z ustawą. To one bowiem będą stroną ewentualnych postępowań administracyjnych i to na nie będzie mogła być nałożona kara.

Senat stoi na stanowisku, że warunkiem uznania ustawy za spełniającą standardy demokratycznego państwa prawnego jest zapewnienie adresatom odpowiedniego czasu na zapoznanie się z treścią aktu po jego ogłoszeniu, a przed wejściem w życie. Zapewnienie stosownego okresu na dostosowanie się do treści przepisów służy pewności prawa i zaufaniu do państwa i tworzonego przez nie prawa. Zadaniem ustawodawcy jest zapewnienie adresatom czasu na przystosowanie się do zmienionej sytuacji i na bezpieczne podjęcie decyzji co do dalszego postępowania, szczególnie gdy nowe przepisy dotyczą działalności gospodarczej (orzeczenie TK K 2/94). Twórca aktu normatywnego powinien wybrać taki

moment wejścia w życie przepisów, by nie naruszyć jednej z podstawowych wartości państwa prawa, jaką jest zaufanie do prawa, a więc by nie zaskakiwać adresatów norm wyrażonych w danym akcie nieoczekiwanym rozstrzygnięciem i stworzyć im możliwość zapoznania się z treścią stanowionych norm oraz – na podstawie tej wiedzy – dostosowania swoich zachowań do ich treści. Co więcej, odpowiednią *vacatio legis* należy odnosić nie do ochrony adresata normy prawnej przed pogorszeniem jego sytuacji, lecz do jego możliwości zapoznania się z nowym prawem i możliwości adaptacyjnych, a te bywają zróżnicowane.

Mając powyższe na względzie Senat uchwalił poprawkę nr 3, w której skorygował przepis o wejściu ustawy w życie, przewidując 14-dniowy okres dostosowawczy.